

Meerjarenplan '25-'26: Jaarverslag 2025

1. Algemene doelstelling

Voedsel Anders wil via 4 strategische doelstellingen haar netwerkfunctie rond agro-ecologie versterken in 2025 en 2026, zodat haar impact op politiek en maatschappelijk vlak vergroot. Deze SD's beogen:

- De (burger)beweging rond agro-ecologie voeden en sterker maken;
- Beleidsmakers informeren en activeren rond onze standpunten en de link duidelijk maken tussen de huidige ecologische en socio-economische problemen en de systeemgerichte, agro-ecologische oplossingen die onze beweging als antwoord vooropstelt;
- (Internationale) kennis opbouwen en delen op maat van verschillende doelgroepen;
- Ons eigen netwerk met haar leden voeden en betrekken én uitwisseling verdiepen met het oog op onderlinge samenwerking.

In dit jaarverslag wordt aangetoond dat Voedsel Anders goed op koers zit om de vooropgestelde ambitie waar te maken tegen eind 2026. De vooropgestelde doelstellingen worden geëvalueerd en we bekijken of we op spoor zijn om eind 2026 succesvol te kunnen terugblikken.

2. Evaluatie werking 2025

In 2025 zijn we voluit gegaan voor een breed bereik van burgers en boeren.

Zowel tijdens het Kiemkracht festival als tijdens ons Food.Film.Fest. (F.F.F.) werkten we samen met nieuwe partners en engageerden we meer lokale groepen en lidorganisaties dan tijdens de editie van 2024. We bereikten meer dan 6000 burgers via publieksactiviteiten zoals Kiemkracht, het F.F.F., de samenwerkingen met Nadine vzw - *Wie Wij Zijn*, Clin d'oeil en Groen Geluk.

Via petitie-acties, opinies, onze portretten, onze sociale media en de nieuwsbrief bereikten we eveneens een brede waaier aan burgers. 11847 Belgen namen deel aan de zadenpetitie, waarvan wellicht de helft - of meer - Vlamingen. Het aantal abonnees op onze nieuwsbrief groeide met 7%: onze beweging breidt nog steeds uit.

We bereikten in 2025 ongeveer 150 (jonge) boeren via de lighthousefarms - 5 boerderijbezoeken - samen met Groene Kring. We verschenen met 3 artikels in Stiel, het tijdschrift van Groene Kring, dat op 3000 ex. wordt verspreid. Er kwam ook een themanummer uit in oktober 2025 over ons project, waarin 5 jonge boeren in de kijker werden gezet. Ook in Boer en tuinder verscheen een reportage over het demoproject en het belang van bodemzorg.

We kwamen minstens 8 x in de media (o.a. De Standaard, Knack, Vilt, MO* magazine) en we organiseerden samen met Agroecology Europe een zeer succesvolle workshop 'Roadmap voor agro-ecologie' tijdens het AEEU-Froum in Malmö van 2 - 4 oktober 2025.

Onze ambitie om ons sterker te profileren in Europese netwerken maakten we zeker waar: we werkten nauw samen met 4 sterke Europese netwerken en ontwikkelden samen beleidsdocumenten en standpunten, voerden samen actie en informeerden elkaar via online workshops. Zo participeerden we aan de standpuntbepaling rond het GLB-'27-'31 i.s.m. GoodFoodGoodFarming, namen we deel aan de Europese Days of Action in oktober 2025, zetten we ons actief in in de jongerenuitwisseling met AEEU (via een aantal van onze leden) en werkten we mee aan de BD-werkgroep.

Met Arche Noah hadden we doorheen 2025 veel contact m.b.t. de zadenbrochure 'Van wie is het zaad', waar twee van onze leden zich mee achter zetten.

Samengevat: op vlak van verbreding en verdieping hebben we stappen voorwaarts gezet. We bereikten meer burgers (ons Food.Film.Fest. overtrof alle verwachtingen) en we hebben op verschillende momenten kennis uitgewisseld zowel tussen boeren onderling, tussen boeren en burgers als tussen organisaties/burgers en wetenschappers. We vergrootten het maatschappelijk draagvlak door regelmatig in de pers te verschijnen en via open brieven en petitie gericht aan beleidsmakers.

Evaluatie van de strategische en operationele doelstellingen 2025-2026

SD1. IN 2026 IS HET MAATSCHAPPELIJK DRAAGVLAK ROND AGRO-ECOLOGIE VERSTERKT MET EEN GROTERE GROEP ORGANISATIES, BURGERS, BOEREN EN LOKALE OVERHEDEN DIE BIJDAGEN TOT DE TRANSITIE NAAR AGRO-ECOLOGIE.

Zoals uitgelegd in het meerjarenplan verbindt Voedsel Anders het agro-ecologische verhaal met andere maatschappelijke thema's, om op die manier het maatschappelijk draagvlak te verhogen en onze doelgroep te verbreden (eco-feminisme, gezondheid, sociale rechtvaardigheid, natuurbescherming, klimaatbeweging, ruimtelijke planners,...). Het agro-ecologisch verhaal met haar 13 principes en haar concrete oplossingen is te weinig gekend. VA wil dit model meer kenbaar maken en een draagvlak creëren dat nodig is om het op meerdere plaatsen ingang te doen vinden.

Voedsel Anders heeft in 2025 sterk ingezet op de realisatie van SD1. Daarbij werd bewust verder gebouwd op bewezen publieksevents met een groot bereik en draagvlak. Het Food.Film.Fest. bleef een strategische prioriteit als succesformule om agro-ecologie bij een breed en divers publiek onder de aandacht te brengen en het maatschappelijk debat te voeden. In 2025 werd ingezet op een verdere versterking en verbreding van het bereik van dit evenement.

Daarnaast vertrekt Voedsel Anders in zijn thematische keuzes zoveel mogelijk vanuit signalen en noden die leven bij de achterban. In 2025 kwam bv. het thema gezondheid nadrukkelijk naar voren als een prioritair aandachtspunt voor leden. Deze input wordt meegenomen in de planning voor 2026.

OD 1.1. Burgers en boeren zijn geïnformeerd en worden getriggerd om bij te dragen aan de agro-ecologische transitie

Omschrijving

In 2025 heeft Voedsel Anders via haar publieksactiviteiten, communicatie en praktijkgerichte trajecten burgers en boeren geïnformeerd en geactiveerd rond agro-ecologie. De vier activiteiten onder deze doelstelling versterken elkaar en dragen bij aan bewustwording, betrokkenheid en concrete actiebereidheid. Kiemkracht fungeerde als verbindend en enthousiasmerend netwerkevent voor een breed publiek, met aandacht voor uitwisseling en een workshop rond activering en burgerparticipatie. De portrettenreeks maakte agro-ecologie tastbaar en inspirerend via herkenbare praktijkverhalen. Parallel werden stappen gezet (onder begeleiding van een communicatiebureau) om samen vorm te geven aan een gedeeld narratief en op deze manier ook te werken aan meer synergie tussen de leden. Met het demoproject *Jonge boeren, levende grond* werd agro-ecologie bovendien concreet vertaald naar gangbare landbouwers via bedrijfsbezoeken en een lerend netwerk. Samen tonen deze resultaten aan dat Voedsel Anders

effectief bijdraagt aan het informeren en activeren van burgers en boeren in functie van de agro-ecologische transitie.

Activiteiten

Activiteit 1.1.1. Organiseren van ontmoetingen en uitwisselingen tijdens het jaarlijks publieksevenement Kiemkracht

Omschrijving

Deze publieke netwerk- en studiedag voor een breed publiek wil een diversiteit aan methodieken en activiteiten aanreiken aan een brede waaier van geïnteresseerde burgers, boeren en korte ketenactoren. In 2025 en 2026 zetten we ontmoeting en uitwisseling tijdens deze dag centraal via oa workshops, excursies, een markt, lezingen of films.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

- Een bruisend festival rond agro-ecologie i.s.m. minstens 12 lidorganisaties en minstens 1 externe partner;
- Minstens 7 workshops, 3 bedrijfsbezoeken en 3 lezingen/debatten staan op het programma;
- Minstens 3 lidorganisaties hebben samen vorm gegeven aan een nieuwe activiteit rond burgerparticipatie tijdens het festival.

Resultaat 2025

We slaagden erin om het beoogd resultaat te realiseren:

- We werkten samen met 6 externe partners: Cultuurhuis Corso, Oikos, Nadine vzw, Posthof vzw, LLAEBIO, Pulses Increase. We organiseerden 10 workshops en 4 (bedrijfs)bezoeken, een boekvoorstelling en 3 paneldebatten.
- 13 lidorganisaties werkten mee aan Kiemkracht: Velt, Solidagro, Bioforum, Landwijzer, Oxfam België, Fian, Join For Water, Broederlijk Delen, Rikolto, De Landgenoten, Boeren en Buren, Linked.Farm, Wervel.
- 4 leden (Oxfam België, Solidagro, Wervel, Fian (via de landbouwbrigades) gaven vorm aan een activerende workshop in het kader van burgerparticipatie.

Conclusie/ voortgang 2026

De Kiemkracht-editie van 19 oktober 2025 was een succesvol en levendig evenement dat 160 deelnemers samenbracht in workshops, bezoeken, debatten en talks. Hoewel de slagkracht van Cultuurcentrum Corso kleiner is dan die van De Vooruit-404, blijft Kiemkracht vooral een waardevol feestmoment voor de vele betrokken organisaties en individuen. Het event vervult een belangrijke rol als verbindende en enthousiasmerende activiteit binnen het Voedsel-Anders netwerk. We kregen heel wat enthousiaste reacties van de aanwezige boeren en boerinnen en van de deelnemers. In 2026 behouden we dit evenement als belangrijke herbronning voor onszelf en de vele sympathisanten uit de agro-ecologische beweging en werken we samen met VierNulVier, Oikos, Velt, rond het centrale thema 'zaden'. Vanuit deze dynamiek en het artistieke aanbod dat een groot kunstencentrum als 404 kan aanbieden, willen we 400 deelnemers bereiken.

Activiteit 1.1.2. Portrettenreeks als inspirerende en laagdrempelige kennismaking met agro-ecologie

Omschrijving

Via storytelling brengen we positieve en inspirerende portretten rond agro-ecologie naar een geïnteresseerd publiek. We maken agro-ecologie zo zichtbaar en tastbaar en brengen hoop in polariserende tijden.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

- Maandelijks publicatie van een portret (lokaal initiatief, agro-ecologische boer of een actieve burger in de rol van ambassadeur) zodat eind '26 24 inspirerende verhalen gepubliceerd werden;
- Gemiddeld aantal lezers per portret bedraagt 500.

Resultaat 2025

Er is een grote diversiteit in de portretten, maar allen brengen ze inspirerende initiatieven en heel vaak enthousiaste pioniers in beeld: van landbouwers die agro-ecologische stappen zetten, van jongeren tot senioren, van partners in andere delen van de wereld.

- Er zijn 11 portretten gepubliceerd op onze site en socials.
  - Hoogstamboomgaarden, oude rassen en agro-ecologie in één flesje: Iduna
  - Youth Ambassadors Programma: jongeren in actie voor eerlijke handel
  - Kris Heirbaut kweekt algen op zijn circulaire boerderij
  - Boomkweker met een missie
  - Grootouderdenken als kompas voor landbouwverandering
  - Netwerken voor agro-ecologie aan de andere kant van de wereld
  - Junglekoken in voedselbos De Zoetenhof
  - Ondervoeding los je niet op met één gewas
  - Mainsprings, kruispunt tussen agro-ecologie en armoedebestrijding
  - Afrika's laatste zadenreservoirs in de greep van multinationals
  - De Maïspioniers van Friesland
- Met onze portretten bereiken we momenteel gemiddeld 1000 mensen op sociale media, en ongeveer 150 mensen klikken door naar het portret op de website.

Conclusie/voortgang 2026

De portretten blijven na al die jaren nog steeds inspireren via hun positieve en vaak hoopvolle boodschap: een ander landbouw- en voedselsysteem is mogelijk. In 2026 publiceren we

een extra portret zodat we op het einde van deze planningsperiode 24 portretten hebben gepubliceerd. We onderzoeken hoe we nog meer mensen naar de website kunnen leiden.

Activiteit 1.1.3. Synergieën bevorderen tussen de activiteiten en campagne (aanbod) van onze leden

Omschrijving

In 2025 maken we ruimte vrij om te onderzoeken op welke manier onze leden (minstens 5) zich kunnen engageren om samen te werken rond een thema of aanbod dat bestaat uit een aantal (bv. vijftal) activiteiten die samen een geheel vormen. Doel is om de activiteiten van onze leden beter op elkaar af te stemmen en meer uitstraling te geven. Op die manier vermijden we versnippering. In 2026 concretiseren we de samenwerking en rollen we het traject uit.

Beoogd resultaat MJP '25-'26

- Eind 2025 hebben we een concreet stappenplan uitgewerkt om in 2026 een concrete samenwerking uit te rollen met 5 à 10 van onze leden.
- In 2026 hebben we deze samenwerking concreet op de rails gezet met als meerwaarde dat er meer afstemming, coherentie en synergie gerealiseerd is.
- 80% van de deelnemende leden zijn tevreden over de samenwerking (via bevraging).

Resultaat 2025

- In het voorjaar van 2025 startten we met een mapping van de belangrijkste activiteiten van onze leden via een gedeeld document met Fian en Wervel als trekkers. Deze groep kwam 2 x samen ter voorbereiding van het overlegplatform van april 2025.
- In juni brachten we de communicatiemedewerkers uit ons netwerk samen m.b.t. het uitwerken van een narratief rond AE, onder begeleiding van communicatiebureau We Are Daniel. Eén van de aandachtspunten was: de synergieën tussen de leden vergroten. Er werd beslist om een communicatietraject met aandacht voor synergieën op te zetten onder begeleiding van een extern communicatiebureau.
- In september startten we met dit strategie- en communicatie traject onder begeleiding van We Are Daniel.

Conclusie - voortgang 2026

- In 2026 bouwen we verder aan synergieën via het strategie- en communicatietraject onder begeleiding van We Are Daniel met als doel te komen tot een gedeelde activiteitenkalender voor 2026-2027.
- We brengen de synergieën m.b.t. kennisopbouw en beleidswerk samen en volgen verder op via het overlegplatform en de beleidswerkgroep.

Activiteit 1.1.4. Voedsel Anders vergroot het draagvlak voor agro-ecologie bij geïnteresseerde gangbare boeren

Omschrijving

Voedsel Anders werkt samen met Groene Kring in het demoproject 'Jonge boeren, levende grond' waarin Voedsel Anders samen met de partners in dit project 2 webinars uitwerkt, 5 bedrijfsbezoeken organiseert en een lerend netwerk (mee) begeleidt. We realiseren 5 bedrijfsbezoeken waarbij de bedrijfskeuze en de voorbeeldpraktijk mee bepaald worden vanuit agro-ecologische principes rond bodembeheer. We zoeken naar goede manieren van begeleiding met het oog op uitwisseling tussen boeren en inspireren tot nieuwe maatregelen op het eigen bedrijf.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

- 5 inspirerende bedrijfsbezoeken (doelgroep gangbare landbouwers) die inzoomen op mogelijkheden en positieve resultaten mbt agro-ecologische maatregelen rond bodemvruchtbaarheid;
- Een lerend netwerk met minstens 10 deelnemers die zelf aan de slag willen met het implementeren van een aantal agro-ecologische maatregelen op het eigen bedrijf.

Resultaat 2025

Vanuit het project Jonge boeren, levende grond organiseerden we in het kader van ons demoproject met met Groene Kring en ILVO 5 bedrijfsbezoeken en bereikten daarmee ongeveer 150 (jonge) boeren met interesse in bodemzorg en levende bodems, een kernprincipe van agro-ecologische bedrijfsvoering. Daarnaast werd een lerend netwerk opgezet waaraan 20 boeren actief deelnemen, met als doel kennisuitwisseling en praktijkgericht leren rond duurzame bodembeheerpraktijken. Dit netwerk werkt tussen de bezoeken door (telkens op een bedrijf van een deelnemende boer) via een Whatsapp groep.

Er verschenen artikels over het project in Vilt, in Proeftuinnieuws, in Landbouwleven (Boerenbond) en 3 focusartikels in Stiel (ledenblad Groene Kring) alsook een themanummer van Stiel gewijd aan bodemzorg en ons project. Stiel wordt verspreid op een oplage van 3000 ex.

Conclusie en voortgang 2026

Het demoproject rond bodemzorg voor gangbare landbouwers wordt door alle betrokkenen in de stuurgroep gezien als een succesvol project. Het project sluit duidelijk aan bij de interesses en noden van jonge boeren en weet hen effectief te bereiken. De professionele en praktijkgerichte inzet van experts tijdens de bedrijfsbezoeken (lighthouse farms) versterkt de geloofwaardigheid en toepasbaarheid van agro-ecologische principes rond bodemzorg. Voor 2026 onderzoekt Voedsel Anders de mogelijkheden voor een vervolg en verdere samenwerking, met het oog op borging en eventuele opschaling van de opgebouwde kennisuitwisseling en het lerend netwerk. Tegelijkertijd wil Voedsel Anders ook agro-ecologische principes die inzoomen op de sociale en economische aspecten aan bod laten komen.

OD 1.2. Lokale besturen en lokale initiatieven zijn ondersteund en versterkt door Voedsel Anders

In 2025 bereikte Voedsel Anders via het Food.Film.Fest. 5.500 deelnemers en 186 lokale organisatoren. Organisatoren gaven positieve feedback over de ondersteuning, educatieve pakketten en de motivatie voor vervolginiciatieven. Zo werd lokaal draagvlak voor agro-ecologie vergroot en netwerken versterkt.

Daarnaast verkende Voedsel Anders de noden en bestaande begeleidingstrajecten bij stakeholders zoals provincies en Vlaamse overheidsinstanties. Dit leverde beleidsmatig inzicht op in waar onze organisatie een aanvullende rol kan spelen. Een belangrijke uitdaging blijft het bundelen van het aanbod rond lokale agro-ecologische praktijken tot een samenhangend geheel; deze oefening wordt in 2026 samen met onze lidorganisaties opgepakt.

Activiteit 1.2.1. Food.Film.Fest.

Omschrijving

In 2025 en 2026 organiseert Voedsel Anders jaarlijks een laagdrempelig filmfestival waarbij Voedsel Anders zorgt voor de selectie van de films, ondertiteling en gratis filmrechten, uitgebreide handleiding, educatief pakket,

communicatie en promotie. In 2025-2026 zetten we extra in op de organisatie van een feestelijk openingsevent i.s.m. een culturele/kunstorganisatie en stad alsook op de samenwerking met gemeenten en steden (lokale overheden) o.a. in samenwerking met Faire Gemeente.

Beoogd resultaat MJP '25-'26

- Jaarlijks een feestelijke opening van het F.F.F ism een lokaal (stads)bestuur en lokale partners;
- Selectie van minstens 5 films die het thema AE overbrengen op een laagdrempelige manier;
- 4000 deelnemers bereikt;
- Een kwaliteitsvolle handleiding voor (na)bespreking en communicatiematerialen voor lokale groepen.

Resultaat 2025

Kwantitatief

- 5.500 deelnemers
- 16 Voedsel-Anders leden werkten mee aan het festival
- 147 vertoningen in Vlaanderen (291 vertoningen over heel Vlaanderen en Nederland)
- 186 organisatoren (CSA-bedrijven, lokale groepen, leden van Faire Gemeente, Velt, Natuurpunt, gemeenten enz).
- Officiële opening met stad Mechelen en Faire Gemeente bij UGC: sofadebat, standenmarkt, lunch en vertoning van 'The Last Seed', met 200 deelnemers
- De meeste groepen gingen aan de slag met de handleiding en evalueerden deze positief. 88.4 % van de organisatoren die het feedbackformulier invulden gaven aan tevreden tot zeer tevreden te zijn met de toolkit, met o.a. de educatieve handleiding, de communicatiematerialen enz.

Kwalitatief

Het filmfestival is en blijft een succesvolle activiteit. Ook dit jaar vingen we op dat er prachtige films geselecteerd werden. The Last Seed was erg populair en werd ook door Voedsel Anders goed omkaderd, vermits een aantal van haar leden dit jaar sterk inzetten op het zaden thema.

Ook binnen ons netwerk kunnen we rekenen op enthousiasme en (financiële) ondersteuning. In 2025 hebben we van 10 leden financiële steun gekregen om de kosten voor aankoop van de films en ondertiteling te kunnen dragen.

Een greep uit de feedback van de lokale groepen (71 organisatoren stuurden het feedbackformulier terug)

- De ondersteuning door VA wordt door 94,4% van de bevrageden als goed tot zeer goed ervaren.
- De toolkit wordt door 88,4% als goed tot zeer goed ervaren.
- Gemiddeld 77% van de bevrageden gaf aan dat hun vertoning leidde tot nieuwe contacten, projecten, extra motivatie.
- 77% van de bevrageden doen volgend jaar zeker opnieuw mee.

Conclusie en voortgang 2026

Jaar na jaar groeit het Food.Film.Fest. Samenwerkingen met 186 lokale organisatoren is een bijzonder mooi resultaat. Via het Food.Film.Fest. bereiken we zowel nieuwe groepen als nieuwe deelnemers, en de feedback van beide is zeer positief. Uit de evaluatie van de organisatoren leiden we af dat een behoorlijk aantal van de deelnemers bereid is tot verdere stappen:

- 26,8 % geeft aan dat een aantal toeschouwers willen aansluiten bij bestaande lokale dynamieken of bijeenkomsten;
- 10,4 % geeft aan dat een aantal toeschouwers willen verder werken rond een concreet voedsel- of landbouwgerelateerd topic;
- 17,9 % geeft aan dat ze als organisatoren iets rond een voedsel- of landbouw willen organiseren of inplannen n.a.v. de vertoning;
- 17,9 % geeft aan dat er geen verdere interesse was om rond het thema aan de slag te gaan.

In 2026 en zeker in het nieuwe meerjarenplan zal Voedsel Anders sterk inzetten op methodieken om het potentieel dat hier aanwezig is verder te ontsluiten en de call to action nog meer in te bedden in het lokaal weefsel.

Activiteit 1.2.2: Werking met gemeenten en lokale actoren

Omschrijving

Lokale overheden beschikken niet altijd over de expertise om initiatieven te realiseren rond gezond voedsel en duurzame landbouw. Toch kunnen lokale actoren die werken rond landbouw en voedsel een hefboomfunctie opnemen bij de uitrol van lokale voedselstrategieën. Voedsel Anders wil de katalysatorfunctie opnemen en inzetten op de ontbrekende schakels. Samen met een aantal van haar leden benaderen we lokale en provinciale overheden met een breed palet aan tools en instrumenten om lokaal agro-ecologische initiatieven te ondersteunen en te versterken.

In 2025 bereiden we onze strategie en ons aanbod voor via een aantal stappen:

- a) bevragen van noden / behoeften bij provincies, gemeenten of lokale spelers;
- b) zoeken naar afstemming met bestaande initiatieven die zich richten naar gemeenten/regio's zoals Voedselpioniers, Voedselregisseurs;
- c) aanbieden van een toolbox aan instrumenten (Voedsel Anders-leden);
- d) onderzoeken pistes om lokaal samen te werken zoveel mogelijk via bestaande kanalen (bv. Gemeente van de Toekomst, de Vlaamse Voedselpioniers, de Voedselregisseurs, ...)

In '26 werken we samen met lokale actoren en gemeentelijke besturen en brengen de 'lessons learned' in beeld met het oog op verbreding in het volgende beleidsplan '2027 - 2031.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

- Een overzicht van de noden van gemeenten en lokale actoren, verkend bij (minstens) tien gemeenten of lokale initiatieven en minstens 2 provincies;
- Overzicht van belangrijke actoren actief rond landbouw en voedsel op lokaal vlak en uitgewerkt aanbod van VA-leden naar lokale besturen;
- Uitrol in 3 gemeenten;
- Evaluatierapport met aanbevelingen ivm de uitrol van het aanbod in planperiode '27-'31.

Resultaat 2025

- Gesprekken met actoren en organisaties die werken rond duurzaam voedsel en landbouw: met Vlaamse Landmaatschappij, Local4Food, provincie Oost-Vlaanderen, Sustainability Partner, Linked.Farm, actoren op de netwerkdag van Oogst-Vlaanderen.
- Via de gesprekken werd duidelijk dat er reeds gespecialiseerde organisaties (bv. Let Us, Rikolto e.a.) bestaan die begeleidingen van gemeenten of lokale initiatieven uitvoeren. Local4Food heeft de opdracht om in 2025-2026-2027 gemeenten te ondersteunen.

Conclusie en voortgang 2026

In 2026 bouwen we verder aan het aanbod van de leden van Voedsel Anders. Dit aanbod wordt gebundeld in een overzichtelijk en helder kader dat actief wordt gecommuniceerd naar intermediaire partners, zoals de provincies en initiatieven als Local4Food. Daarnaast blijven we de gesprekken met Local4Food opvolgen en onderzoeken we gericht welke meerwaarde Voedsel Anders en haar leden kunnen bieden voor deze lokale voedselstrategieën.

OD 1.3. Nieuwe doelgroepen bereiken via samenwerkingsverbanden.

In 2025 zette Voedsel Anders stappen om nieuwe doelgroepen te bereiken via partnerschappen met o.a. Pax Christi, Clin d'oeil, Equator en Nadine vzw, bijvoorbeeld via Peace Labs, filmvertoningen en kunstprojecten. (zie activiteit 1.3.1.) Deze samenwerkingen waren verrijkend, maar eenmalige activiteiten blijken onvoldoende voor structurele binding. De uitbouw van meer structurele samenwerkingsverbanden vraagt tijd en energie en dit spoor wordt verder onderzocht in de planperiode 2027–2031.

De samenwerking met hogescholen en universiteiten (UGent, HoGent, Odisee) in het kader van de inspiratiedag agro-ecologie verliep positief. Zowel experts, docenten en het grootste deel van de studenten vinden deze dag boeiend en verrijkend. De interdisciplinariteit van deze aanpak scoort bij studenten hoog. In 2026 wordt dit spoor verder uitgebouwd en uitgebreid naar nieuwe onderwijsinstellingen (o.a. Vives, andere hogescholen met landbouwopleiding).

Activiteit 1.3.1. samenwerking met een (nieuwe) partner waarmee we een nieuwe doelgroep bereiken

Omschrijving

Een nieuwe doelgroep op basis van contacten in 2023-2024. Zo maakten we o.a. kennis met de christelijke mutualiteiten, met organisaties uit de diaspora zoals Back2soilbasics, Nadine vzw (kunstenaarscollectief). Deze contacten verdiepen we wat leidt tot een concrete samenwerking rond gezond en eerlijk voedsel met 2 partners in 2025-2026.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

Voedsel Anders verkent trajecten met 3 organisaties en bereikt jaarlijks een nieuwe doelgroep, wat uitmondt in een partnerschap en een gezamenlijke activiteit.

Resultaat 2025

- Voedsel Anders had gesprekken met:
  - Nadine vzw (kunstencollectief in Brussel) omtrent de afronding van het project 'Wie WIJ Zijn', waar Voedsel Anders partner van is. Wie WIJ zijn heeft haar wortels op een actieve biologische groenteboerderij uit 1866. Zeven kunstenaars gingen er op verkenning naar de parallellen tussen landbouw en kunst;
  - Pax Christi in het kader van hun campagne Vredesbouwers en Peace Labs;
  - Equator, een organisatie die de stem van kinderen versterkt en inzet op wereldwijd burgerschap. Zij draaiden een documentaire rond klimaatproblemen en de impact ervan in Senegal ism Dwagulu Dekkente. Agro-ecologie én de blik van jongeren in deze turbulente tijden, worden centraal gezet;
  - Cin d'oeil, filmorganisator.
- In 2025 werkte Voedsel Anders samen met Pax Christi rond hun project Vredesbouwers. In de verkennende gesprekken bleek snel dat we heel wat waardeën deelden en beslisten we eom samen te werken rond hun campagne 'Peace Labs'. Voedsel Anders riep geïnteresseerde leden op om een Peace Lab in te plannen. De vrijwilligers van De Landgenoten volgden een Peace Lab op hun ontmoetingsdag met als resultaat een mooie vlag die samen met tientalle andere vlaggen werd getoond in de Temple of Peace in Mechelen.
- N.a.v. de gesprekken met Equator werd beslist om de film Wecco Wacko Farm Club een plaats te geven tijdens het Kiemkracht festival op 28 februari 2026 in Gent.
- Op 18 mei werd 'De Collectie' voorgesteld, het resultaat na een lange periode van seizoenresidenties en onderzoek op de boerderij van Boer Maarten (maart '23 – maart '25). De werken in *De Collectie* gaan van visueel werk tot geluidsinstallatie en performance en zijn sterk verbonden met de boerderij. Ook tijdens Kiemkracht op 19 oktober 2025 kregen de werken van *De collectie* een plaats.
- In samenwerking met De Landgenoten werden 2 sprekers (CSA-boeren) afgevaardigd voor de panelgesprekken in cinema Lumière Mechelen en in cinema Lumière Antwerpen.

Conclusie en voortgang 2026

De partnerschappen zijn één voor één interessant en verrijkend voor beide partijen. De capaciteit ontbreekt evenwel bij Voedsel Anders en haar leden om met de nieuwe partners (Equator, Pax Christi) een langdurige samenwerking op te bouwen. Nieuwe doelgroepen bereiken vraagt meer dan samenwerken aan een eenmalige activiteit. We onderzoeken dit spoor van partnerschappen verder tijdens de nieuwe planperiode 2027-2031.

Activiteit 1.3.2 Samenwerking met docenten en experts van hogescholen en universiteiten

Omschrijving

In 2025 en 2026 zet Voedsel Anders haar samenwerking met UGent en HoGent verder met als resultaat jaarlijks een boeiende inspiratiedag rond agro-ecologie voor hun studenten.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

- In 2025 zetten we in op het verfijnen van de aanpak en methodiek op basis van de evaluatie van de voorbije twee jaar;
- In 2026 zoeken we naar verbreding met minstens één nieuwe hogeschool.

Resultaat 2025

- Odisee Hogeschool en Vives Hogeschool namen deel aan het voorbereidend overleg in 2025.
- Odisee Hogeschool engageert zich om mee te werken in 2026. Hun studenten zullen op 18 februari 2026 deelnemen aan de inspiratiedag.
- In 2027 zal ook Vives Hogeschool deelnemen.
- De methodiek werd grondig geëvalueerd en bijgesteld door een interne werkgroep met docenten en twee leden van Voedsel Anders.

Conlusie en voortgang 2026

De inspiratiedag wordt door docenten, experts en vele studenten positief geëvalueerd. Velen benadrukken dat de samenwerking tussen de verschillende richtingen, het interdisciplinair werken, bijzonder verrijkend is. Ook geven zij aan dat de cases van de twee boeren interessant zijn om verder op te bouwen rond de principes van agro-ecologie. Studenten vinden het bovendien boeiend om voorafgaand aan de inspiratiedag al informatie te ontvangen over agro-ecologie. Vanaf 2025 voorzien docenten daarom een voor- en natraject, zodat er meer tijd is om het begrip agro-ecologie grondig toe te lichten en te verdiepen. In 2026 zetten we dit spoor verder.

VOEDSEL ANDERS
AGENTSCHAP LANDBOUW & ZEEVISSERIJ

Naar een agro-ecologische toekomst?

Programmageds

Inspiratiedag
25 maart 2025

SOLIDAGRO GHEENT UNIVERSITY AGRO FOOD NATURE HOGENT
Vétérinaires Sans Frontières Dierenartsen Zonder Grenzen

SD 2: VOEDSEL ANDERS IS EEN DRIJVENDE KRACHT IN HET OPBOUWEN EN DELEN VAN KENNIS OVER AGRO-ECOLOGIE IN SAMENWERKING MET BURGERS, BOEREN, MIDDENVELD EN ONDERZOEKINSTELLINGEN.

Agro-ecologie is een praktijk, een wetenschap en een beweging. Verbinding maken tussen deze 3 pijlers is een streefdoel van Voedsel Anders. Zo engageerden we agro-ecologische experts in de verschillende projecten (demoproject met Groene Kring, demoproject met horeca en landbouwers, enz.). Uitwisseling tussen praktijk (landbouwers) en wetenschap (onderzoekers) levert actie-onderzoek op, het fundament voor agro-ecologische praktijken.

In 2025 maakten we de ambitie waar om kennis op te bouwen of te verdiepen én om kennis uit te wisselen. Op die manier versterkten we onze standpunten en beleidsdossiers en brachten we nieuwe kennis naar een breed publiek.

We brachten de denktank samen rond het topic biodiversity credits en werkten samen met academische experts tijdens onze activiteiten (inspiratiedag studenten, Kiemkracht). We verwerkten wetenschappelijke kennis in opinies en beleidswerk. Evengoed deelden we onze expertise en kennis in de netwerken waarin we actief zijn en organiseerden bijzonder boeiende uitwisselingen met wetenschappers en stakeholders in het kader van de roadmap voor agro-ecologie (binnen het project GoNP!).

OD 2.1. Voedsel Anders heeft haar kennis over agro-ecologie versterkt

In 2025 hebben we ingezet op het versterken van onze kennis. We werkten samen met Vlaamse onderzoekers en experts wat telkens vruchtbare uitwisselingen zijn. Maar ook via de samenwerkingen in projecten, zowel Vlaams als Europees, verrijken we ons.

Activiteiten

Activiteit 2.1.1: Denktank agro-ecologie

Omschrijving

Voedsel Anders brengt wetenschappers die agro-ecologie als holistische benadering naar voor schuiven, samen in een denktank.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

- De denktank komt 2 x per jaar samen;
- Minstens 10 wetenschappers uit de denktank hebben samengewerkt met Voedsel Anders eind 2026 (inhoudelijke samenwerking nav artikels, publicaties, opinies of deelname Kiemkracht, Food.Film.Fest);
- De helft van de bevroegde wetenschappers geeft aan dat ze de werking met de agro-ecologische beweging een verrijking vindt;
- Minstens 2 publieke standpunten ingenomen of opinies geschreven door wetenschappers gestimuleerd door de samenwerking met ons netwerk eind '26.

Resultaat 2025

- De denktank kwam samen op 18 juni 2025 over het thema biodiversiteit offsetting/credits en andere financieringsinstrumenten (10 deelnemers). Er werden verschillende inzichten gedeeld van experts en ervaringsdeskundigen uit de organisaties INBO, FIAN, IUCN, WWF, ILVO, KUILeuven en UGent.
- In 2025 werkten we samen met een dertigtal wetenschappers (7 academische experts tijdens de inspiratiedag, 5 tijdens Kiemkracht, 5 bij de uitvoering van onze projecten, 9 bij het Europees project GoNP!).
- In onze standpunten rond NGT's en het zadendossier baseren we ons op de inbreng van wetenschappers en andere experts (bv. van Arche Noah) en op de expertise van boeren en leden zoals Vitale Rassen.

Conclusie en voortgang 2026

In 2026 evalueren we de werking van de denktank en zoeken we naar meer gerichte samenwerking met onderzoekers in het kader van onze (jaar)thema's. Bij de uitwerking van projecten en tijdens onze publieksmomenten doen we beroep op de expertise van academici en praktijkexperts (boeren, verwerkers enz.), waar mogelijk via een co-creatief proces.

We houden een bevraging bij wetenschappers en polsen naar hun noden en ervaring m.b.t. voorgaande samenwerkingen met Voedsel Anders (in projecten, tijdens activiteiten en bij standpuntbepaling).

OD 2.2. Voedsel Anders deelt en wisselt kennis uit op een toegankelijke manier voor een breed publiek.

In 2025 heeft Voedsel Anders stappen gezet om kennis over agro-ecologie ook buiten de eigen 'bubble' te delen. Hoewel informatie al beschikbaar is via sociale media, nieuwsbrieven en portretten, werd gestart met de ontwikkeling van een verbeeldend narratief voor een breed publiek. Samen met leden en het communicatiebureau We Are Daniel werd een traject opgezet om de aanwezige kennis te integreren in een wervend verhaal en een bijhorend communicatieplan met aandacht voor synergieën tussen leden. In 2026 wordt het narratief verder uitgewerkt (zie activiteit).

Activiteit 2.2.1. Integreren van de nieuwe kennis in het verbeeldend verhaal rond agro-ecologie voor breed publiek

Omschrijving

Zoals vele leden samenwerkten in 2023 en 2024 rond een 'krijtlijnennota agro-ecologie voor beleidsmakers', wil Voedsel Anders in 2025-2026 met een versterkt team en samen met haar leden werken aan een wervend en verbeeldend verhaal voor het brede publiek (a.d.h.v. beeld, infographics en/of storytelling). VA koppelt de nieuwe kennis en inzichten terug naar haar achterban en integreert ze in haar wervend en verbeeldend narratief.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

- Voedsel Anders heeft in samenwerking met haar leden geïnvesteerd in een procesmatige en inhoudelijke samenwerking om tot een verbeeldend narratief te komen dat zichtbaar wordt in een eindproduct.
- Er is een verspreidingsplan voor de communicatie van het 'narratief - inspirerend verhaal'.

Resultaat 2025

In het najaar van 2025 zijn we een traject gestart met communicatiebureau We Are Daniel. Zij begeleiden Voedsel Anders bij a) het uitwerken van een (verbeeldend) verhaal voor een breed publiek en b) het opmaken van een communicatieplan waarbij synergieën tussen leden beoogd worden.

Conclusie en voortgang 2026

We zijn op schema met de uitwerking van ons narratief voor een breed publiek en werken begin 2026 verder op dit spoor. In de loop van 2026 vertalen we de strategische lijnen naar communicatiematerialen en -tools die dit verhaal (visueel) kracht bij zetten.

OD 2.3. Voedsel Anders heeft kennis en ervaringen opgebouwd en gedeeld in diverse netwerken rond - aspecten van - agro-ecologie, in eerste instantie in Vlaanderen maar ook daarbuiten.

In 2025 zette Voedsel Anders sterk in op kennisuitwisseling in Vlaamse, Europese en internationale netwerken. Binnen Vlaanderen participeerde VA actief aan LLAEBIO, Reset-Vlaanderen en de Klimaatcoalitie. Op Europees en internationaal niveau werkte Voedsel Anders samen met Agroecology Europe, Good Food Good Farming, Voedsel Anders Nederland en Agroecology in Action Wallonië, onder andere via het Food.Film.Fest. We organiseerden workshops over natuurpositieve economie en de relatie met ons landbouw- en voedselsysteem. In het Go Nature Positief-project (GoNP!) leverde Voedsel Anders een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van een roadmap

voor agro-ecologie en natuurpositieve landbouw. In 2026 zetten we de Vlaamse en internationale netwerkactiviteiten voort, verdiepen we gezamenlijke acties en finaliseren GoNP!-roadmap rond agro-ecologie.

Activiteit 2.3.1. Participatie aan belangrijke netwerken in Vlaanderen

Omschrijving

Voedsel Anders participeert actief aan het lerend netwerk Living Lab agro-ecologie en bio (LLAEBIO) en draagt jaarlijks bij aan een concrete gezamenlijke activiteit. Hiernaast participeert Voedsel Anders ook aan bredere netwerken met raakvlakken rond transitie naar duurzame landbouw- en voedselsystemen zoals o.a. Reset.Vlaanderen en de Klimaatcoalitie.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

- Voedsel Anders is binnen het netwerk van het Living Lab gekend en gewaardeerd en wisselt binnen dit netwerk kennis uit.
- Voedsel Anders reikt haar kennis rond duurzame voedselsystemen aan bij de netwerken waar ze lid van is (o.a. Klimaatcoalitie, Reset) en deze organisaties waarderen de inbreng van Voedsel Anders en leggen waar relevant in hun werking linken naar het landbouw- en voedselvraagstuk.

Resultaat 2025

Voedsel Anders participeert aan de bijeenkomsten *LLAEBIO draait door* waar partners onderling afstemmen rond bepaalde thema's. Voedsel Anders participeerde aan de herfstschool van Reset.Vlaanderen om verder banden te leggen tussen agro-ecologie en een eerlijke klimaattransitie. Ook namen we deel aan diverse evenementen en studiedagen: de studiedag in kader van de Oost-Vlaamse voedselstrategie (Oogst-Vlaanderen), de demonstratiedag agro-ecologie in Hansbeke (i.s.m. met ILVO), de samenkomst van Grootouders voor het Klimaat voor het klimaatalarm.

Conclusie en voortgang 2026

Voedsel Anders volgt het lerend netwerk (LLAEBIO) verder op en neemt actief deel aan de activiteiten. In navolging van de herfstschool worden verkennende gesprekken opgezet met Reset.Vlaanderen en met UCSIA in verband met mogelijke samenwerkingen. In 2026 zetten we verder in op het convergeren van onze inspanningen voor een agro-ecologisch voedselsysteem, met inspanningen van andere netwerken en sociale bewegingen voor rechtvaardigheid in alle domeinen van de samenleving.

Activiteit 2.3.2. Participatie en actieve betrokkenheid in Europese en internationale netwerken

Omschrijving

In 2025-2026 werkt Voedsel Anders samen met Agroecology Europe (AEEU) en Good Food Good Farming (GFGF) met het oog op samenwerking en kennisuitwisseling en verkent mogelijke samenwerkingen: onder de impuls van AEEU werken we mee aan Europese projectdossiers en met GFGF werken we mee aan de Europese 'days of actions' in oktober. Hiermee zet Voedsel Anders de samenwerking opgebouwd in 2024 verder en intensificeert deze.

Voedsel Anders werkt actief mee binnen het Europese Horizon project 'Go Nature Positive!', met twintig partners.

Eén op één werkt Voedsel Anders samen met Voedsel Anders Nederland en Agroecology in Action in Wallonië. Met hen stemmen we af en werken we samen, o.a. rond het Food.Film.Fest. of bij acties (bv. politieke acties en standpunten rond beleidsthema's).

Via haar leden die werken met partners uit het zuiden legt Voedsel Anders de link met de aandachtspunten en uitdagingen voor organisaties in het globale zuiden. Hun bekommernissen worden mee opgenomen in het inhoudelijk werk van Voedsel Anders en mee geïmplementeerd in de Europese en internationale netwerken.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

- Voedsel Anders heeft minstens 2x per jaar meegewerkt aan acties of activiteiten van AEEU en/of GoodFoodGoodFarming met oog op versterking van de Europese beweging;
- Samenwerking met Voedsel Anders Nederland en Agroecology in Action uit Wallonië in minstens 1 gezamenlijke activiteit;
- Een Engelstalige pagina die de kern rond agro-ecologie weergeeft op onze website als visitekaartje bij mogelijke nieuwe internationale of Europese samenwerkingen.

Resultaten 2025

Voedsel Anders participeerde aan het agro-ecologisch forum in Malmö (zie foto), georganiseerd door AEEU en hostte er een workshop rond natuurpositieve economie. VA participeert eveneens aan de workshop biodiversiteit binnen de werking van Agroecology Europe.

We werken nauw samen met Voedsel Anders Nederland in het kader van het Food.Film.Fest. waardoor we een verdubbeling hebben van het aantal vertoningen (300) en het aantal deelnemers (ruim 10.000 deelnemers in totaal).

Conclusies en voortgang 2026

In 2026 blijft Voedsel Anders betrokken in Vlaamse en Europese netwerken.

Activiteit 2.3.3. Voedsel Anders verrijkt het project GoNP! met haar kennis rond agro-ecologie en legt zo de link naar nature based solutions.

Omschrijving

Voedsel Anders draagt als een van de vijf pilotcases bij tot het project Go Nature Positive! en schuift agro-ecologie naar voor als het voedsel- en landbouwmodel dat nature based solutions integreert in haar praktijk. Omgekeerd zet Voedsel Anders agro-ecologie in Vlaanderen kracht bij door de steun van wetenschappelijke onderzoeksinstituten bij haar werking rond agro-ecologie in de Vlaamse context.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

Voedsel Anders werkt een roadmap uit om agro-ecologie in Vlaanderen en Europees op te schalen in 5 waardeketens en/of in 2 regio's.

Resultaat 2025

In 2025 hebben we actief bijgedragen aan de uitwerking van het concept 'een natuurpositieve economie', toegepast op de sector landbouw/voeding. Verschillende interne overleggen met de wetenschappelijke partners van het project (INBO, Universiteit Arhus, Trinity College Dublin...) verrijkten onze kennis over het concept én voedden de inhoud van het project met onze agro-ecologische holistische blik. Zo begint het Europees project in 2026 ook met een meer holistische en transformatieve bottom-up aanpak, na onze herhaaldelijke inputs.

Verder werden drie stakeholdermeetings georganiseerd naar aanleiding van de roadmap (Malmö - Forum Agro-ecologie 4 okt '25, Kiemkracht 19 oktober '25, stakeholderworkshop in Muizen 3 december '25). Deze input werd verwerkt en geeft een aanzet tot een roadmap. De interne discussies, literatuuronderzoek en de externe workshops geven input om een transformatief verhaal te brengen over een andere vorm van economie en economisch denken.

Conclusie en voortgang 26

In 2026 komt er een opvolgworkshop met de deelnemers van de workshop in Muizen, in januari. Nadien wordt de roadmap gefinaliseerd in een gidsend verhaal over wat nodig is om een echte systeemverandering met verschillende actoren in onze samenleving te bewerkstelligen, zodat agro-ecologie daar fundamenteel deel van uitmaakt. Die roadmap wordt vervolgens uitgebracht en gecommuniceerd naar de verschillende stakeholdergroepen, waaronder het beleid en burgers.

We verdiepen ons verder in de verschillende mechanismen van sociale verandering, en hoe het verhaal van agro-ecologie kan convergeren met andere sociale bewegingen die werken aan een rechtvaardige samenleving, om echt tot een natuurpositieve economie te komen. Ook hiervoor organiseren we stakeholderbijeenkomsten en workshops, en reiken we uit naar verschillende organisaties.

SD 3. VOEDSEL ANDERS IS DÉ GESPREKSPARTNER VOOR BELEIDSAANBEVELINGEN OM DE TRANSITIE NAAR AGRO-ECOLOGIE TE REALISEREN.

In 2025 greep Voedsel Anders de kansen die zich voordeden in het politieke landschap om agro-ecologische oplossingen op de beleidstafel te leggen. We publiceerden opinies en werkten mee aan de brochure 'Van wie is het Zaad'? We verrichtten beleidswerk o.a. rond de natuurherstelwet, het NGT-dossier en het GLB. We bewaakten de definitie en principes van agro-ecologie zoals deze is opgenomen in de internationale kaders (o.a. FAO en High Level Panel of Experts of UN) en benoemden de pijnpunten in overlegfora of op uitwisselingsmomenten. Omdat we mondige burgers en boeren nodig hebben in de transitie naar een agro-ecologische voeselsysteem, zijn we gestart met een aantal try-outs rond burgerparticipatie (jongerenparlement, workshops op Kiemkracht,...).

OD 3.1. Voedsel Anders ontwikkelt pro-actief aanbevelingen en voorstellen om overheidsbeleid rond agro-ecologie te verbeteren.

In 2025 formuleerde Voedsel Anders standpunten over o.a. NGT's, zadenbeleid, pesticiden, GLB en Mercosur, verspreid via nota's, open brieven en perscommunicatie. We namen deel aan manifestaties oa over Mercosur op 17 december. In 2026 zetten we in op verdere uitwerking van beleidsstandpunten, actieve verspreiding bij beleidsmakers en publieke debatten, om de positie van Voedsel Anders als gesprekspartner in de agro-ecologische transitie te consolideren.

Activiteit 3.1.1. We ontwikkelen beleidsstandpunten over concrete beleidsdossiers

Omschrijving

Voedsel Anders ontwikkelt standpunten n.a.v. actuele beleidsthema's en wetgevende initiatieven. Dit kan in de vorm van papers, bezwaarschriften of acties. Zo schreven we in het verleden beleidsnota's en papers rond de implementatie van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, stikstofdossier, pesticidenverordening, enz. Dezelfde aanpak hanteren we voor Europese dossiers en wetgeving zoals de Europese Zadenwetgeving, de Europese wetgeving omtrent nieuwe ggo's (NGT's), het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), enz.

Beoogd resultaat MP 2025-2026

- Voedsel Anders heeft in de periode 2025-2026 minstens 5 standpunten uitgewerkt in de vorm van een nota, beleidsaanbeveling, opiniërende stukken of open brieven voor de doelgroep beleidsmakers (ministers, (Europese) parlementsleden) en heeft deze actief verspreid.
- We publiceren jaarlijks minstens 2 opinies om te wegen op de publieke opinie.

Resultaat 2025

We formuleerden standpunten over:

- GLB: uitvoerige input geleverd bij de realisatie van het standpunt van het Europese platform Good Food Good Farming;
- NGT's: standpunten overgemaakt aan betrokken ambtenaren van de werkgroep en/of de minister(s) (11/2, 9/12);
- Europese zadenwetgeving: standpunten van de zadenwerkgroep overgemaakt aan betrokken ambtenaren van de werkgroep en/of de minister(s) (11/2 (algemeen), 12/2 (meer in detail), 26/3, 27/1, overleg met bevoegde ambtenaren op 13/1);
- EU-Mercosur vrijhandelsovereenkomst: aanwezigheid op de manifestatie in Luik van ECVC (17/12), Boerenforum, FUGEA ea.

Hiervoor werkten we nauw samen met organisaties die op Europees niveau actief zijn. We helpen mee hun standpunten vorm te geven door input te leveren en omgekeerd maken we de gemeenschappelijke standpunten bekend op Vlaams niveau.

Conclusie en voortgang 2026

In 2026 werken we op dezelfde manier verder en reageren we samen met onze leden, danwel samen met de Europese netwerken waar we deel van uitmaken, op lopende beleidsinitiatieven.

OD 3.2. Voedsel Anders betreft burgers bij politieke en maatschappelijke actie

Activiteiten

Activiteit 3.2.1. burgeractie

Omschrijving

In 2025 en 2026 zet Voedsel Anders in op instrumenten en methodieken waarbij burgers actief betrokken worden als actor en biedt hen op die manier handelingsperspectief. Voedsel Anders werkt hiertoe samen met (een) organisatie(s) die ervaring hebben met participatieve burgerprocessen. Een mogelijk idee is het opzetten van een burgerberaad rond een agro-ecologisch thema waarbij deelnemers ideeën en adviezen uitwisselen en bundelen voor de (lokale) overheid.

Beoogd resultaat

- De toepassing en ontwikkeling van een nieuwe methodiek rond actief burgerschap, met ondersteuning van een expert/gespecialiseerde organisatie;
- Methodiek is 2 x uitgetest - bij 2 diverse doelgroepen.

Resultaat 2025

In 2025 zijn we gestart met 2 try-outs: a) jongerenparlement en b) workshops rond activatie en mondige burgers op Kiemkracht.

Het jongerenparlement, georganiseerd door European Youth Parliament in nauwe samenwerking met Voedsel Anders en Solidagro ging door van 5 tot 7 november. Jongeren discussieerden in een 'Committee on agriculture and rural development' over de problematiek die kleinschalige zaadveredelaars en boeren ondervinden m.b.t. de eigendomsrechten van zaden. Dat leidde tot een 'motie voor resolutie' met een reeks aanbevelingen. Zie: <https://www.desmaakzaak.be/blog/europees-jeugdparlement-buigt-zich-over-patentenkwestie>.

Tijdens de workshop 'De rol van activisme in de agroecologische beweging' op Kiemkracht is teruggeblikt op recente boerenacties en is met de aanwezigen nagedacht over hoe we hier een bredere coalitie kunnen opbouwen, welke goede praktijken ons kunnen helpen, en hoe activisme de boerenstrijd ook in Vlaanderen kracht kan geven.

De workshop 'Het potentieel van *sociale zekerheid voor voedsel* (SoZeVo)' onderzocht samen met de aanwezigen hoe de resultaten van enkele pilotprojecten rond SoZeVo lokaal meer verankerd kan geraken in Vlaanderen en hoe burgers en lokale verenigingen daarbij een rol kunnen spelen.

Conclusie en voortgang 2026

In 2026 wil Voedsel Anders haar leden ondersteunen bij de uitwerking van het spoor met de jongeren o.a. via de ondersteuning van onze leden (Solidagro, Join for Water e.a.) passend binnen de capaciteit van het Voedsel Anders team.

In het volgende meerjarenplan '27-'31 zetten we het spoor rond actieve en mondige burgers verder. Een transitieproces - zoals we dat beogen met de agro-ecologische beweging - vraagt om goed geïnformeerde en mondige burgers. Ook het spoor met jongeren willen we verdiepen in ons netwerk. Afhankelijk van of in lijn met de bekomen subsidies in 2027-2031 zullen we daar op inzetten tijdens de volgende meerjarenperiode.

OD 3.3 Voedsel Anders is de vertegenwoordiger van de agro-ecologische beweging in beleidsprocessen van de overheid

Activiteiten

Activiteit 3.3.1. We zetten onze kritische rol in de Vlaamse Voedselcoalitie verder

Omschrijving

Sinds 2023 is Voedsel Anders actief als partner in de Vlaamse Voedselcoalitie. Voedsel Anders werkte actief mee aan de strategie en was mee aan zet bij de uitwerking van de Deal rond Agro-Ecologie. Samen met haar leden Bond Beter Leefmilieu en Rikolto, bereidt Voedsel Anders haar standpunten en werkzaamheden voor deze coalitie voor. We volgen de Deal agro-ecologie op en bewaken dat het begrip agro-ecologie wordt geïnterpreteerd volgens de internationale afspraken (High Level Panel of Experts van de UN, FAO) zodat de holistische benadering behouden blijft. In 2025-2026 zal Voedsel Anders diezelfde kritische rol blijven opnemen bij de implementatie van de deal 'agro-ecologie in het beleid'.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

- Voedsel Anders participeert actief aan de Voedselcoalitie en aan de Deal rond agro-ecologie;
- Voedsel Anders zorgt voor informatiedoorstroming en afstemming tussen haar leden m.b.t. de deals die voor haar netwerk een meerwaarde bieden.

Resultaat 2025

In 2025 waren er minder activiteiten in het kader van de deal rond agro-ecologie. Voedsel Anders participeerde met een bijdrage aan het event agro-ecologie op 7/11/25.

Conclusie en voortgang 2026

Voedsel Anders volgt de werkzaamheden in de Vlaamse Voedselcoalitie, en in het bijzonder de Deal agro-ecologie verder op.

Activiteit 3.3.2. We laten onze stem klinken bij de opmaak van het GLB post 2027

Omschrijving

We participeren in trajecten waar de stem van de agro-ecologische beweging een relevante aanvulling vormt. In 2025-2026 zal Voedsel Anders opiniërend aanwezig zijn bij de opmaak van het nieuwe GLB. We zullen focussen op de noodzaak van verbinding tussen natuur en landbouw en concrete voorstellen meegeven in de verschillende fasen van het proces. We geven concreet aan welke instrumenten uit het GLB aangepast kunnen worden, en op welke manier, om de agro-ecologische transitie te versnellen.

Beoogd resultaat MJP '25-'26

Voedsel Anders werkt een onderbouwd standpunt uit rond het nieuwe GLB en participeert waar mogelijk aan beleidsoverleg hieromtrent.

Resultaat 2025

Gezien in 2025 vooral werd uitgekeken naar de werkzaamheden van de Europese Commissie hieromtrent, heeft Voedsel Anders hoofdzakelijk actief geparticipeerd bij het tot stand komen van de [visie van Good Food Good Farming](#), een Europees samenwerkingsverband van nationale coalities die werken rond duurzame landbouw en voedsel.

Bijkomend participeert Voedsel Anders aan het sectoroverleg georganiseerd door Guido Van Huylbroeck wat moet leiden tot de visie op landbouw 2050. Dergelijke visie-oefening is immers cruciaal voor ons: het is potentieel hét uitgelezen moment om onze visie in te brengen in een sterk veranderende wereld en in het vooruitzicht van de gevolgen van klimaatverandering en biodiversiteitsverlies in 2050, waar agro-ecologie een antwoord op kan bieden. Voorafgaand aan deze oefening (aangekondigd in het regeerakkoord) organiseerde Voedsel Anders een denkoefening met haar leden (1/7/25) en werden diepte-interviews gedaan met enkele personen uit de praktijk. Dit resulteerde in dit [opiniestuk](#) en een goede voorbereiding om aan de sectortafels deel te nemen.

Conclusie en voortgang 2026

In 2026 zetten we dit werk verder. We zorgen voor een vertegenwoordiging van Voedsel Anders tijdens de resterende sectortafels voor de toekomstvisie van de Vlaamse landbouw en bereiden die samen voor. We volgen

de werkzaamheden m.b.t de toekomstvisie ook na de sectortafels verder op en reageren op een gepaste manier op de voorstellen.

We volgen in 2026 de verdere ontwikkelingen m.b.t het GLB op en nemen desgevallend deel aan de gesprekken waarvoor we worden uitgenodigd. Op Europees niveau doen we dat verder via onze Europese netwerken, in de eerste plaats Good Food Good Farming, maar ook andere zoals Agroecology Europe.

SD 4. EEN SOLIDE STRUCTUUR EN GEËNGAGEERDE LIDORGANISATIES VERGROTEN DE SLAGKRACHT VAN VOEDSEL ANDERS

In 2025 werd het Voedsel Anders team aangevuld met een beleidsmedewerker en een communicatiemedewerker, waardoor er meer ademruimte kwam voor communicatie- en beleidswerk maar ook voor strategie-ontwikkeling bij de professionalisering van ons netwerk. Een goed draaiend netwerk dat bruisende acties en activiteiten in de steigers zet vraagt voeding en energie. In 2025 zijn we gestart met een strategie- en communicatie-oefening rond het vergroten van synergieën en het ontwikkelen van een agro-ecologisch narratief voor een breed publiek. Tegelijkertijd hebben we met de input van onze leden hard gewerkt aan een innovatief en consistent meerjarenplan '27-'31. Deze interessante uitwisselingen leren ons dat we in 2026 prioriteit geven aan het afstemmen van verwachtingen en het bundelen van krachten binnen ons netwerk. Op deze manier wordt onze agro-ecologische beweging nog slagkrachtiger.

OD 4.1. Voedsel Anders is een financieel gezonde organisatie met een organisatiestructuur optimaal afgestemd op de noden van een netwerkorganisatie.

De jaarrekeningen kloppen en Voedsel Anders werkte hard aan de diversificatie van de inkomstenstromen. We schreven samen met een aantal leden een nieuw projectvoorstel uit rond samenwerking tussen landbouwers en horeca en haalden bij onze leden extra middelen op voor (o.a.) het Food.Film.Fest.

We organiseerden 4 bijeenkomsten met onze leden en brachten zowel noden, verwachtingen als bevindingen van onze leden in beeld. 6 werkgroepen waren actief in 2025, waarvan 3 werkgroepen rond inhoudelijke beleidsthema's, 2 rond onze publieksactiviteiten en de financiële werkgroep. Op deze manier zijn alle leden betrokken bij de organisatie en de werking van ons netwerk.

Activiteiten

Activiteit 4.1.1: Bestendigen en optimaliseren van de bestaande overlegstructuren

Omschrijving

We blijven inzetten op een optimale beleids- en inspraakstructuur; het organiseren van bestuursoverleg en algemene vergadering, het uitvoeren van overleg met alle leden via overlegplatforms die alternerend bij de leden van Voedsel Anders doorgaan en waar strategische keuzes worden voorgelegd en beslist.

Beoogd resultaat

- Het bestuur is evenwichtig samengesteld (vertegenwoordigers van de verschillende disciplines - ecologie-landbouw - mondiaal) en komt jaarlijks 3 à 4 maal samen;
- De lidorganisaties zijn tevreden over de inspraakstructuur en de overlegmomenten.

Resultaat 2025

We betrokken onze leden bij de uitvoering van het meerjarenplan 2025-2026 via 2 overlegmomenten. We bereidden het nieuwe meerjarenplan voor via brainstormdagen en online opvolging. We startten met de opmaak van een 'narratief rond agro-ecologie voor een breed publiek' onder begeleiding van een extern communicatiebureau (We Are Daniel).

Conclusie en voortgang 2026

In 2026 werken we onze communicatieoefening verder af: we ontwikkelen communicatietools om ons verhaal ook visueel voor te stellen en maken afspraken in ons netwerk i.v.m. de verspreiding van ons narratief zodat we elkaar optimaal versterken.

Activiteit 4.1.2. Voedsel Anders is actief betrokken bij Europese projecten

Omschrijving

Om op langere termijn financieel robuust te zijn, versterkt Voedsel Anders haar samenwerking met Agroecology Europe en andere Europese organisaties. Vanuit deze samenwerking en contacten onderzoeken we en zetten we in op gemeenschappelijke Europese (of internationale) projecten in 2025-2026.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

Eind 2026 is Voedsel Anders partner in een nieuw Europese of internationaal project.

Resultaat 2025

In 2025 werden mogelijkheden onderzocht met een aantal Europese partners (Agroecology Europe, Trinity College Dublin) om gezamenlijk een nieuw Europees projectvoorstel uit te werken rond agro-ecologische topics.

In 2025 heeft Voedsel Anders ook nauw samengewerkt met Good Food Good Farming met het oog op het tot stand komen van een visie op de toekomst van het GLB. Ook is de samenwerking versterkt met Arche Noah, specialist rond zaadvaste rassen. Er zijn ook eerste contacten gelegd met de organisatie No Patents On Seeds.

Conclusie en voortgang 2026

We onderhouden de contacten met deze organisaties en universiteit en werken verder op eerdere bevindingen.

OD 4.2. Voedsel Anders is een ontmoetingsplaats voor haar leden en stimuleert kruisbestuiving om de slagkracht van de organisatie te verhogen.

Activiteiten

Activiteit 4.2.1: ontmoeting en verdieping voor de leden van VA

Omschrijving

Voedsel Anders investeert in uitwisseling en verdieping via verschillende methodieken. We creëren informele ontmoetingsmomenten en nodigen externe sprekers uit rond bepaalde thema's. Voedsel Anders organiseert

minstens 1x per jaar een interne netwerkdag voor haar leden met als doel het netwerk te versterken, elkaars werking beter te leren kennen, om ons als agro-ecologische beweging te verdiepen en om lidorganisaties tools in handen te geven om (een aantal) principes van agro-ecologie te herkennen en te versterken in hun eigen werking.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

- We organiseren jaarlijks minstens 2 verdiepings- en uitwisselingsmomenten met externe input;
- Leden van het netwerk erkennen de meerwaarde van ons netwerk en voelen zich inhoudelijk verrijkt (bevraging).

Resultaat 2025

In 2025 brachten we ons netwerk samen rond het narratief over agro-ecologie (juni 2025) en organiseerden we een brainstorm rond het nieuwe meerjarenplan (25 sept 2025) onder begeleiding van de kerngroep Meerjarenplan. In deze kerngroep zitten ervaren vrijwilligers en medewerkers van leden.

Conclusie en voortgang 2026

In 2026 maken we tijd voor inhoudelijke verdieping en koppelen dit aan de selectie van een jaarthema voor 2027. Zo komen uit de interne en externe bevraging in het netwerk (ter voorbereiding van het nieuwe MJP) volgende thema's naar voor:

- Samenwerking tussen boeren en tussen boeren en afnemers (verwerkers, distributeurs) via coöperatieven. Op welke manier kan VA een rol spelen in dit verhaal?
- Gezondheid als thema dat de verbinding maakt tussen voedsel(productie) en gezonde mensen.
- Alternatieve systemen voor de soms te rigide monitoringsystemen (participatieve garantiesystemen of collegiale toetsing).
- (...)

OD 4.3. Voedsel anders professionaliseert de communicatiewerking met het oog op dynamische en laagdrempelige communicatie naar een breed publiek.

Activiteit 4.3.1. ontwikkelen en uitvoeren van een communicatieplan voor 2025 en 2026

Omschrijving

Voedsel Anders schrijft een tweejarig communicatieplan uit waarin volgende zaken gedefinieerd worden: doelstellingen, doelgroep(en), strategie, kernboodschap, communicatiemiddelen, planning en budget. We bakenen deeltaken af en verdelen deze onder lidorganisaties. We hechten belang aan communicatie op maat van de beoogde doelgroep en focussen op het inclusief maken van onze communicatie (cfr. OD 1.1. en OD 1.3.).

Ook de perswerking wordt in de planperiode geprofessionaliseerd. We investeren in netwerking met pers zodat we persoonlijke contacten opbouwen.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

- We hebben een communicatieplan dat een leidraad vormt voor de komende twee jaar waarop we terugvallen i.v.m. onze communicatiedoelstellingen met het oog op het bereiken van een breed publiek (zie OD 1.1.).
- We hebben een strategie voor onze perswerking.

Resultaat 2025

We zijn gestart met de opmaak van een communicatieplan. Het bureau We Are Daniel had de dubbele opdracht om a) ons te begeleiden bij de ontwikkeling van een narratief rond agro-ecologie en b) een communicatieplan mee op te maken.

Conclusie en voortgang 2026

We bouwen verder op de aanbevelingen van We Are Daniel en implementeren de aanbevelingen voor het agro-ecologisch narratief. In januari betrekken we ons netwerk bij de opmaak van een helder communicatieplan dat verder loopt in 2027. De communicatie over ons narratief neemt hierin een belangrijke plaats.

Activiteit 4.3.2. professionaliseren van onze communicatietools gericht naar onze achterban

Omschrijving

Onze achterban zijn mensen die reeds kennis maakten met Voedsel Anders en Voedsel Anders kunnen situeren. Door in te zetten op consequente en actuele communicatie via geëigende communicatiekanalen maken we van hen geïnformeerde en geactiveerde burgers en boeren die willen bijdragen aan een agro-ecologische transitie. Daarnaast weet onze achterban via onze communicatie elkaar te ontmoeten en voelen ze zich zodanig geïnformeerd om zelf in dialoog te gaan met anderen en agro-ecologie verder te verspreiden binnen hun eigen netwerk. Zie OD 2.2. waarin we samen met onze leden werken aan een inspirerende en verbeeldend narratief.

Beoogd resultaat MJP 2025-2026

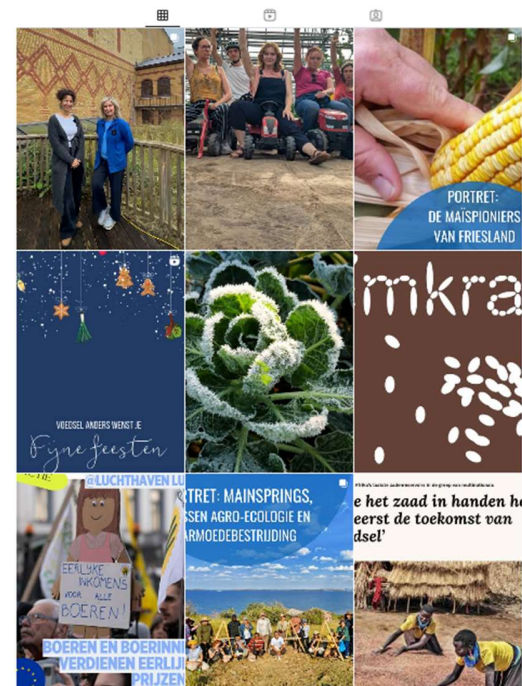
- Op het eind van 2026 is het aantal abonnees op de nieuwsbrief met minstens 10% toegenomen t.o.v. 1 januari 2025.
- We communiceren intern via mail naar onze leden en verzorgen zo een vlotte communicatie doorstroming - met linken naar onze goed onderhouden sociale media (o.a. Facebook, Instagram en X)
- We zijn actief op LinkedIn.
- We houden de website actueel.

Resultaat 2025

- Eind 2025 is het aantal abonnees op de nieuwsbrief gestegen met 7.2 % t.o.v. januari 2025.
- We communiceerden intern naar onze leden via overlegplatform en mails.
- We zetten wekelijks nieuwe activiteiten, portretten of beleidsgerelateerde standpunten of aandachtspunten op onze social media. LinkedIn werd geactiveerd .
- Onze website werd geactualiseerd en uitgebreid met meer informatie over ons team en onze werking.

Conclusie en voortgang 2026

In 2026 nemen we het communicatieliek extra onder de loep. De nieuwe communicatiemedwerker (in dienst sinds augustus) is ingewerkt en zal samen met de communicatiewerkgroep van Voedsel Anders het bereik via de socials optimaliseren. Tegelijkertijd versterkt Voedsel Anders haar beleidsgerichte communicatie via een nauwe samenwerking tussen de communicatiemedwerker en de beleidsmedwerker.

SAMENVATTING: OUTCOME BIJ ONZE DOELGROEPEN - EVALUATIE VOOROPGESTELDE INDICATOREN BIJ DE OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Indicatoren bij de 3 operationele doelstellingen van SD 1	Realisaties voor 2025
500 deelnemers aan publiekseventen met externe partners	<ul style="list-style-type: none"> ● 160 deelnemers aan Kiemkracht (i.s.m. Corso), ● 90 deelnemers bij Film at the Farm, ● 100 deelnemers bij avondactiviteit Groen Geluk in Leuven, ● meer dan 200 deelnemers bij 'Marching in the Dark' van Clin d'oeil, met nabespreking met leden van Voedsel Anders.
75% van de deelnemers aan Kiemkracht is tevreden	83,9% van de deelnemers vindt dat agro-ecologie voldoende en duidelijk genoeg aan bod kwam op Kiemkracht
Aantal mensen bereikt via socials, nieuwsbrief e.a. kanalen: 10.000	meer dan 10.000 mensen: 1900 abonnees nieuwsbrief; de portretten zijn ongeveer 1000x bekeken; maandelijks gemiddeld 14000 weergaven op Facebook en 8000 weergaven op Instagram; en de website krijgt maandelijks gemiddeld 2900 bezoekers.
10% meer abonnees op de nieuwsbrief	Op 31 december telden we 1969 abonnees t.o.v. 1836 op 1 januari 2025, een stijging van 7.2 %. <i>(tegen eind 2026 willen we boven de 10% uitkomen).</i>
150 gangbare boeren bereikt	Er participeerden 30 tot 50 boeren aan de lighthousefarms, die 5 x plaatsvonden (in elke provincie)
2000 gangbare boeren passief bereikt	We verschenen 3 x met focusartikel in Stiel, ledenblad Groene Kring, evenals via het themanummer rond gezonde bodem. Stiel heeft een oplage van 3000 ex . Ook artikelen in Vilt, in Proeftuinnieuws en Landbouwleven (Boerenbond).
Extra output: bioboeren en agro-ecologische boeren (geen indicator) - 60 betrokken	Via F.F.F. (30 deelnemende CSA-bedrijven), via Kiemkracht (6 boeren in panels en workshops), 8 boeren bij de inspiratiedag, 8 via de portretten, 8 via project GoNP! (interview, deelname stakeholderbijeenkomsten)
Aantal portretten	1 x per maand met 11 portretten in 2025 en 13 voorzien voor 2026
500 weergaven per portret	gemiddeld 1000 weergaven per portret op social media, en 150 op de website
Minstens 15 lidorganisaties nemen deel aan de inhoudelijke uitwerking van	20 lidorganisaties namen deel aan de inhoudelijke werking van F.F.F. (16), Kiemkracht (13) of extra activiteiten (2).

activiteiten (F.F.F. , Kiemkracht e.a.).	
4000 deelnemers bereikt met F.F.F.: verspreid over de 5 provincies	5500 deelnemers in Vlaanderen verspreid over de 5 provincies (Meer dan 10.000 deelnemers in Vlaanderen en Nederland)
100 lokale groepen actief bij organisatie lokale filmvertoning	184 lokale groepen waren betrokken bij de organisatie van een filmvertoning
80 lokale filmvertoningen	147 vertoningen in Vlaanderen (277 vertoningen in Vlaanderen en Nederland)
Bruisende kick-off voor F.F.F. i.s.m. een kunstencentrum en/of stadsbestuur met 100 deelnemers	De kick-off vond plaats in het UGC Mechelen, i.s.m. de stad Mechelen en Faire Gemeente. Er waren 200 deelnemers (uitverkocht).
75% van de organisatoren zegt tevreden te zijn van de lokale filmvertoning (bevraging)	87,7% van de organisatoren is tevreden tot zeer tevreden van de toolkit (handleiding, communicatiemiddelen, film, educatieve handleiding) enz.
Minstens 5 leden van VA werkten samen aan een aanbod voor lokale gemeenten en actoren en experimenteerden hiermee lokaal	Vorbereidende fase bezig in 2025
Stijgende belangstelling van lokale besturen voor agro-ecologie (	Niet van toepassing in 2025
5 externe partners zijn betrokken bij de organisatie van de publieksactiviteiten op Vlaams niveau	<ul style="list-style-type: none"> • Cultuurcentrum Corso werkte mee aan Kiemkracht • Oikos: partner bij de organisatie van Kiemkracht • Voedsel Anders Nederland: mede-organisator van het F.F.F. in Nederland en sterk betrokken partner in de kerngroep. • Stad Mechelen: mede-organisator voor de officiële opening van het F.F.F. • Nadine vzw: vertoning <i>De Collectie Wie Wij Zijn</i>, op 18 mei, bij boer Maarten in Attenrode i.s.m. Sara Ten Westenend en was aanwezig op Kiemkracht • Arche Noah, Demeter werkten samen met Voedsel Anders m.b.t. de petitie rond zaden voor een breed publiek.
Eind 2026 is er met twee organisaties een nieuw samenwerkingsverband gecreëerd en via die samenwerking bereiken we 500 burgers	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking met filmorganisator Clin d'oeil met als resultaat dat De Landgenoten 2 sprekers (CSA-boeren) afvaardigden voor de panelgesprekken in cinema Lumière Mechelen en in cinema Lumière Antwerpen (bereik niet gekend). • We werkten samen met Pax Christi wat resulteerde in een Peace Lab voor de vrijwilligers van De Landgenoten (20 vrijwilligers betrokken). • Samenwerking met Groen Geluk (vooral gericht naar een

	<p>jonger publiek) mondde uit in een benefietvoorstelling met film en bereikte 100 deelnemers.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>De Collectie</i>, is het slotstuk van het project <i>Wie WIJ Zijn</i> en trok 85 deelnemers bij de voorstelling op de boerderij van Maarten van Gool op 18 mei.
Via de samenwerking met universiteiten en hogescholen bereiken we jaarlijks 120 studenten.	In 2025 waren er 110 studenten aanwezig van UGent (richting biowetenschappen en bio-ingenieur) en van HoGent. In 2026 komen ook studenten van Odisee Hogeschool erbij.
Indicatoren bij SD 2 (van toepassing voor 2025)	Realisaties
Samenwerking met 10 wetenschappers en 10 boeren	We werkten samen met wetenschappers bij onze standpunten rond zaden en NGT's (o.a. Arche Noah) en met 11 onderzoekers binnen de projecten Jonge boeren, levende grond en GoNP! Verder hebben we samengewerkt met een 60-tal bio/agro-ecologische boeren waarvan een 15-tal gangbare boeren met interesse in agro-ecologische maatregelen - actief in het Lerend Netwerk. Zie ook indicatoren bij SD1.
De helft van de wetenschappers geeft aan dat ze de samenwerking met de agro-ecologische beweging een verrijking vindt	Bevraging gepland in 2026. Reacties van wetenschappers die deelnamen aan de inspiratiedag zijn positief: men vindt deze dag een verrijking voor studenten en ook boeiend voor henzelf. Reacties vanuit het GoNaturePositive! consortium zijn ook positief, in die mate dat vervolprojecten worden voorgesteld.
Minstens 2 publieke standpunten ingenomen of opinies geschreven door wetenschappers gestimuleerd door de samenwerking met ons netwerk eind '26.	Gezien wetenschappers erg gesteld zijn op hun autonomie, is het niet eenvoudig om te achterhalen in hoeverre de publieke standpunten die zij innemen gestimuleerd werden door onze samenwerking. We zien wel dat wetenschappers een sterk pleidooi houden voor agro-ecologie en de nodige systeemverandering die daarmee gepaard gaat (bv. artikel professor Joost Dessen o.a. in Landbouwleven)
Communicatie over inhoudelijke thema's uit de denktank op maat voor een breed publiek (bv. artikels, publicaties, opinie, interview of portret)	We stellen vast dat de actuele thema's waar Voedsel Anders op inzet (bv. zaden of NGT's, GLB) niet per definitie behandeld worden in de denktank. Met het thema biodiversity credits spelen we wel in op een issue dat van belang is binnen de agro-ecologische beweging omdat het concrete gevolgen heeft. In 2026 evalueren we het concept/aanpak van de denktank en stellen we bij op basis van nieuwe inzichten.
VA is aanwezig en actief in 2 Vlaamse netwerken en 2 Europese netwerken	Voedsel Anders is actief in het LivingLab Agro-Ecologie en Bio en in het netwerk van Reset-Vlaanderen. Voedsel Anders is actief in volgende Europese netwerken <ul style="list-style-type: none"> • Agroecology Europe (deelname aan werkgroep biodiversiteit, lid van de Algemene Vergadering, deelname uitwisselingen op het Forum in Malmö enz.)

	<ul style="list-style-type: none"> ● Good Food Good Farming: VA participeerde in 2025 (voor de tweede maal) aan de actiemaand rond agro-ecologie in oktober. We werkten actief mee aan de voorbereiding van de CAP. ● Arche Noah: we werken samen met hen in het kader van de Europese zadenwetgeving. ● De partners van het project GoNP! , een Europees Horzion project met 20 partners uit Europa
Voedsel Anders heeft minstens 2 x per jaar samengewerkt rond agro-ecologische thema's met een partner uit het Globale Zuiden (i.s.m. haar mondiale lidorganisaties).	In 2025 werkte Voedsel Anders samen met 10 partnerorganisaties van Solidagro, in een internationale uitwisseling rond permacultuur in Tanzania. We brachten de netwerkorganisatie rond agro-ecologie MAB (Bolivia) en MASIPAG (Filipijnen) in beeld via een portret. Bij de samenstelling van het zadendossier 'Van wie is het zaad?' werd ook de expertise van MASIPAG en MAB geraadpleegd. We namen ook actief deel (met presentatie) aan PASA "Seeds legislations and impact on right to food and agroecology".
Samenwerking met Voedsel Anders Nederland en Agroecology in Action uit Wallonië in minstens 1 gezamenlijke activiteit	Sinds 2023 werken we jaarlijks intensief samen met Voedsel Anders Nederland in het kader van ons Food.Film.Fest. De contacten met Agroecology in Action (AiA) uit Wallonië werden in 2025 aangehaald met als doel om in 2026 elkaar te versterken op minstens 1 publieksmoment. Op de manifestatie tegen de EU-Mercosur vrije handelsovereenkomst op 17 december '25 bundelden we de krachten met een aantal leden van AiA zoals Résap, Fugea alsook met European Coordination Via Campesina en Boerenforum.
Een Engelstalige pagina die de kern rond agro-ecologie weergeeft op onze website als visitekaartje bij mogelijke nieuwe internationale of Europese samenwerkingen	Deze pagina werd gepubliceerd op onze site in 2025.
Indicatoren bij de drie operationale doelstellingen van SD 3	Realisaties in 2025
Aan 5 beleidsinitiatieven van de overheid (bv. wetgevende initiatieven) of andere belangrijke actoren heeft Voedsel Anders op een kritische en constructieve wijze bijgedragen (via aanbevelingen, overleg, standpuntbepaling).	<p>We hebben bijgedragen aan volgende thema's en dossiers</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Zaden ● GLB ● Nieuwe genoomtechnieken (NGT's) ● Overheidsopdracht rond agro-ecologie ● PAS ● Landbouwvisie 2050 <p>Via: overleg ambtenaren zaden (13-1-'25); brief à ambtenaren n.a.v. raadszitting over Europese zadenwet en NGT's (11-2-'25); brief à fed. Ministers over NGT's, n.a.v. raadszitting; brief aan</p>

	<p>minister Brouns over NGT's, n.a.v. raadszitting (11-2-'25); bijkomende briefing Europese zadenwet; overzicht huidige best practices in verschillende lidstaten (12-2-'25); brief à admin comité, WeCOMV, kabinet Brouns en enkele parlementsleden over het feit dat PFAS nefast is voor agroecologische (melk)veehouders (11-3-'25); interview omtrent ons standpunt rond agro-ecologie en lange ketens met HoGent en UGent in het kader van de overheidsopdracht rond agro-ecologie.</p>
<p>We laten waar relevant in onze opinies en debatten de stem van de boer en onderzoekers klinken (bv. via aanwezigheid in een panel).</p>	<p>Boeren en onderzoekers worden betrokken bij</p> <ul style="list-style-type: none"> • panels Kiemkracht (debat korte keten samenwerking, panel toegang tot grond) • inspiratiedag (duo van praktijkexpert en academicus) • F.F.F.: onderzoekers en boeren worden gevraagd voor de nabespreking (30 CSA bedrijven zelf mede organisator)
<p>Organisatie van 1 succesvolle burgerpetitie rond een belangrijk beleidsdossier, al dan niet als onderdeel van een bredere Europese petitie-campagne, en die aanvaard is door de betrokken instanties.</p>	<p>In 2026 nemen we deel aan een Europese petitieactie (ECI) i.s.m. Europese partners en vele Voedsel-Anders leden.</p>
<p>Methodiek of aanpak rond burgerparticipatie is ontwikkeld (verslag)</p>	<p>We experimenteerden met een workshop op Kiemkracht en waren betrokken bij de organisatie van een jongerenparlement.</p>
<p>'Lessons learned' rond een nieuwe model rond actief burgerschap met het oog op een verdere uitrol tijdens de nieuwe beleidsperiode ('27-'31)</p>	<p>Gepland in 2026</p>
<p>In minstens 3 overheidsprocessen neemt Voedsel Anders een actieve en kritische rol op</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vlaamse Voedselcoalitie - deal rond agro-ecologie • voorbereiding landbouwvisie 2050 (deelname aan sectoroverleg in 2025 en in 2026) • zie verder 2026, o.a. bodemzorgplan
<p>In deze beleidsprocessen vertegenwoordigt Voedsel Anders de stem van de agro-ecologische beweging en brengt hierbij ecologische en sociale bezorgdheden in (o.a. van kwetsbare groepen - ook in het globale zuiden)</p>	<p>VA wijst telkens op de systeemaanpak en de nood aan een transitie naar een agro-ecologisch landbouw- en voedselsysteem. Nog te vaak worden sociale en ecologische bezorgdheden aan de kant geschoven.</p>

Indicatoren bij de operationele doelstellingen bij SD 4	Realisaties
De jaarrekeningen kloppen en worden door de Algemene Vergadering goedgekeurd	In 2025 is Voedsel Anders een financieel gezonde organisatie, waar de jaarrekeningen een onderdeel vormen.
Voedsel Anders slaagt erin om mee te werken in 2 nieuwe projecten in 2025-2026	Voedsel Anders is coördinator van het demoproject 'Samenwerking tussen landbouwers en horeca', gestart in november 2025 We werken mee in het zadenproject, samen met Solidagro, Broederlijk Delen - gefinancierd met de campagnemiddelen van 11.11.11
Minstens de helft van de leden is 1 x per jaar aanwezig op een interne VA-activiteit	<ul style="list-style-type: none"> ● 10 tot 13 leden waren aanwezig op de overlegplatformen in 2025 ● 10 leden waren aanwezig op de netwerkdag (tegelijkertijd brainstorm voor het meerjarenplan (25 sept 25)) ● 13 lidorganisaties (en 17 personen) waren aanwezig op de communicatiedag met We Are Daniel (juni '25) <p>19 lidorganisaties waren minstens 1 x aanwezig op één van deze overlegmomenten. M.a.w. 2/3 van onze leden participeren actief aan onze interne werking.</p>
Het aantal leden dat (principes van) agro-ecologie opneemt in haar interne werking	Opvolging in 2026
Appreciatie van de leden is positief m.b.t. tot de werking van Voedsel Anders en 2/3 van de leden neemt actief deel aan minstens twee activiteiten van Voedsel Anders (bevraging)	Uit de interne bevraging n.a.v. het meerjarenplan (ingevuld door 15 actieve lidorganisaties) blijkt dat alle leden zich versterkt voelen door hun lidmaatschap bij Voedsel Anders, o.a. m.b.t. de samenwerking met andere leden, zichtbaarheid, bereikbaarheid van hun eigen doelgroepen, realiseren van hun doelstellingen, kennisuitwisseling en - toename, gezamenlijke evenementen en beleidswerk. Aan Kiemkracht namen 13 leden deel, aan F.F.F. 16, aan beleidsoverleg 6-10, aan het overlegplatform 10 - 15 . Conclusie: minstens 19 leden (of 2/3) van VA zijn aanwezig op externe activiteiten en intern overleg.
Gedragen communicatieplan met deeltaken voor onze leden	Het communicatieplan krijgt vorm begin 2026 onder begeleiding van communicatiebureau We Are Daniel

Tot slot

De werkingstoelage in 2025-2026 stelt Voedsel Anders in staat om verder te professionaliseren. Met 2 extra (halftijdse) personeelsleden - beleidsmedewerker en communicatiemedewerker - hebben we in 2025 stappen vooruit gezet m.b.t. kennisopbouw via interne afstemming en uitwisseling met (academische en praktijk-) experts, beleidswerk en het bereiken van een breed publiek. Uit de behaalde resultaten leiden we af dat we goed op spoor zitten om onze doelstellingen te behalen en dus impactvol bij te dragen aan het verankeren van agro-ecologie in de Vlaamse samenleving.

We kregen spontaan vragen van externe organisaties zoals Pax Christi, Clin d'oeil, Groen Geluk om samen te werken. Dit betekent dat we gezien worden en dat agro-ecologie een belangrijk thema is voor zeer diverse organisaties. Ook de Europese en internationale samenwerkingen tonen aan dat het draagvlak voor agro-ecologie wereldwijd toeneemt en dat velen het recht op gezond en duurzaam voedsel omarmen.

In 2026 wil VA nog sterker inzetten op het versterken van de synergieën in het netwerk om nog slagkrachtiger te kunnen zijn, op het helder communiceren over een gemeenschappelijk naarratief rond agro-ecologie en om lokale dynamieken te versterken.

Voedsel Anders, 8 januari 2026